

JOSIP KOLANOVIĆ (1938. – 2020.)

In memoriam Josip Kolanović

Foto: T. Vrsaljko

Josip Kolanović, dugogodišnji ravnatelj Hrvatskoga državnog arhiva – od 1991. do 2003. godine – rođen je u Zadru 6. ožujka 1938. Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje završava u svojoj bliskoj okolini (Privlaka, Zadar), dok diplomu i licencijat teologije stječe na Rimokatoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu (1964.). Iste godine Kolanović postaje župnikom Sv. Stošije – katedralne župe, ali i predavačem na Visokoj bogoslovnoj školi u Zadru, na kojoj je osnivač, tadašnji zadarski nadbiskup Mate Garković, nastojao okupiti najkvalitetnije predavače. Josip Kolanović na njoj ostaje profesorom sve do njezina prestanka s radom 1970. godine.

Potkraj 1960-ih bio je i suutemeljitelj zadarske skupine Centra za koncilska istraživanja, dokumentaciju i informacije „Kršćanska sadašnjost” te supokretač časopisa *Služba riječi*. Iako je sve upućivalo na to da će mu njegova ambicioznost, entuzijazam, radna disciplina, kao i naklonost dijela zadarske crkvene hijerarhije, bez napora osigurati put i uspon u crkvenome sustavu, ipak, zbog neslaganja s tadašnjim crkvenim vodstvom Zadarske nadbiskupije, 1971. napušta svećeničku službu i seli se u Zagreb. Nakon kraćega razdoblja rada u „Kršćanskoj sadašnjosti” 1971. – 1972., zapošljava se kao arhivist u tadašnjemu Arhivu Hrvatske (1993. ime se mijenja u Hrvatski državni arhiv). Na Filozofskom fakultetu u Zadru, tada sastavnicom Sveučilišta u Splitu, diplomirao je 1981. godine, potom magistrirao povijest i filozofiju te 1990. godine doktorirao obranivši disertaciju *Šibenik u 15. stoljeću* čime je stekao znanstveni stupanj doktora humanističkih i društvenih znanosti iz područja povijesnih znanosti. Takvo obrazovanje oblikovat će ga primarno

kao egdotičara, stoga je sa suradnicima ili samostalno priredio mnoga izdanja vrelâ, neke nizove pokrenuo, a nekima bio urednik. Ističu se *Zaključci Hrvatskog sabora*, 10 – 12 (Zagreb 1975. – 1980.), *Seljačke bune u Hrvatskoj u XVII stoljeću* (Zagreb 1985.), *Hrvatske kraljevske konferencije*, 1 – 5 (Zagreb 1985. – 1993.), *Šibenski diplomatarij* (Šibenik 1986.), M. Vrhovac, *Dnevnik – Diarium*, 1 (Zagreb 1987.), *Spiši kancelarije šibenskog kneza Fantina de Cha de Pesaro 1441 – 1443* (Šibenik 1989.) i drugi. Kao povjesničar najviše je istraživao povijest središnjih hrvatskih institucija vlasti, povijest Šibenika, Zadra te Dalmacije uopće. Bavio se i crkvenim temama, glagoljaškom baštinom, žrtvama Drugoga svjetskog rata, poraća i Domovinskoga rata i dr., objavljujući u mnogim periodicima kao što su *Radovi Instituta JAZU u Zadru*, *Arhivski vjesnik*, *Adriatica maritima*, *Croatica Christiana periodica*, *Vjesnik historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu*, *Slovo*, *Historijski zbornik*, *Vjesnik Istarskog arhiva*, *Fontes*, *Archivum*, *Grada i prilozima za povijest Dalmacije*, *Dubrovnika*, *Kačić*, ali i u drugim zbornicima i monografijama. Prebrojivši ih 2013. godine uz 75. obljetnicu Kolanovićevega života i rada, viša arhivistica Danijela Marjanić došla je do brojke od 132 kategorizirana autorska rada, a zasigurno je tijekom nekoliko sljedećih godina objavljen još pokoji.

Iako bi obim interesa, kao i kvantitativni opseg njegovih autorskih, prevoditeljskih i uređivačkih radova s područja povijesti, egdotike i drugih pojedinačnih pomoćnih povijesnih znanosti, svojom impozantnošću mogao upućivati na to da su to bila jedina polja interesa Josipa Kolanovića, on se s vremenom sve više posvećivao arhivistici, ali ne kao pomoćnoj povijesnoj znanosti, već nastojeći doprinijeti da se ova „otrgne” iz te skupine i etablira kao samostalna znanost. Na tome je nastojanju predano radio od 1980-ih – ne zaboravimo da je najviše stručno zvanje arhivista savjetnika stekao 1986. – ali napose postavši ravnateljem središnje nacionalne arhivske ustanove 1991. godine. Zauzimao se za arhivistiku kao samostalnu znanstvenu disciplinu te pogotovo uporno i energično za profiliranje njezina studija na zagrebačkom Filozofskome fakultetu (ondje je od 1996. do 2005. predavao razne uključene kolegije: Teorijske osnove arhivistike, Arhivski fondovi, Teorija i praksa vrednovanja arhivskoga gradiva, Elektroničko gradivo). Iz istih je razloga strukovno usmjerio nakladničku djelatnost Hrvatskoga državnog arhiva (HDA) u 1990-ima te uredio, samostalno ili u suradnji preveo ili priredio knjige iz arhivske teorije i prakse, norme i druga izdanja.

U aktivnostima na tome polju napose valja istaknuti kapitalna djela s područja obavijesnih pomagala, odnosno preciznije – s obzirom na njihovu namjenu – s polja informacijskih i komunikacijskih znanosti. Bio je, naime, urednikom temeljnoga pregleda arhivskoga gradiva *Arhivski fondovi i zbirke u arhivima i arhivskim odjelima u SFRJ. SR Hrvatska* (Beograd 1984.) – kao prvoga takvog integralnog pregleda gradiva na području Hrvatske, a nakon toga i glavni urednik *Pregleda arhivskih*

fondova i zbirki Republike Hrvatske, 1 – 2 (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2006. – 2007.). Neka od značajnih izdanja analogne tematike i funkcije kojima je bio urednik, suurednik i/ili priređivač također su: inventar *Kanonske vizitacije Zagrebačke (nad)biskupije 1615 – 1913* (Zagreb: Kršćanska sadašnjost, 1989.), međunarodni vodič *Napoleon i njegova uprava na istočnoj obali Jadrana i na području istočnih Alpa* (Zagreb: Hrvatski državni arhiv, 2005.), *Vodič Arhiva Zadarske nadbiskupije* (Zadar: Državni arhiv u Zadru i Zadarska nadbiskupija, 2013.), te *Vodič Državnoga arhiva u Zadru* (Zadar: Državni arhiv u Zadru, 2014.).

Izrađeni su i objavljeni prijevodi međunarodnih arhivističkih normi koje je priredilo Međunarodno arhivsko vijeće, preveden je i objavljen priručnik iz arhivistike L. Duranti, *Arhivski zapisi. Teorija i praksa, Arhivistički standardi i postupci Državnog arhiva Québeca, Zbirka pravnih propisa o arhivima i arhivskom gradivu (1828. – 1997.)*, potom prijevod knjiga o elektroničkim zapisima (C. Dollar, *Arhivistika i informacijske tehnologije, Elektronički zapisi: Priručnik francuske arhivske uprave, Vodič za upravljanje elektroničkim gradivom s arhivskog stajališta, Model zahtjeva za upravljanje elektroničkim zapisima: Specifikacija MoReq*).

Arhivski vjesnik, koji je do tada znatnijim dijelom objavljivao historiografske radove, usmjerava se prvenstveno na radove iz arhivistike i povijesti institucija.

Egdotikom se dr. sc. Kolanović i dalje bavi te za objavljivanje arhivskoga gradiva 1993. godine pokreće časopis *Fontes. Izvori za hrvatsku povijest*. Pokrenuta je i serija *Monumenta Croatica Vaticana* u okviru zajedničkog projekta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatskoga državnog arhiva i Kršćanske sadašnjosti, koja evidentira povijesne izvore u Vatikanskom apostolskom arhivu i unutar koje su objavljeni i spisi Apostolske komore (Camera Apostolica) u Rimu. U seriji *Posebna izdanja* objavljena je korespondencija Josipa Jurja Strossmayera sa Serafinom Vannutellijem, zatim spisi generalnih sjednica Kongregacije za širenje vjere koji se odnose na Đakovačku i Srijemsku biskupiju. Nakon završetka objave gradiva Hrvatskoga feudalnog sabora do 1847. godine, nastavljen je rad na objavi zapisnika Hrvatskih kraljevinskih konferencija (1689. – 1848.), Hrvatskog državnog (građanskog) sabora 1848. te Povijesnih spomenika Zagrebačke biskupije, sv. 5 – 7. Započet je i rad na objavi zapisnika Centralnoga komiteta Komunističke partije Hrvatske / Saveza komunista Hrvatske. Kao izvanredna izdanja objavljeni su i Zadarski statut te Časoslov opatice Čike.

Zanimljivo je da je i nakon laicizacije početkom 1970-ih priređivao i prevodio izdanja „Kršćanske sadašnjosti” (*Vaše vjenčanje*, Zagreb 1972.; J. Laloux, *Uvod u sociologiju religije*, Zagreb 1970.; *Biblijski leksikon*, Zagreb 1972.), a objavljivao je i teološke radove u časopisima *Bogoslovska smotra*, *Svesci* i *Nova prisutnost*.

Valja istaknuti i važnu Kolanovićevu ulogu u izradi Zakona o arhivskom gradivu i arhivima (1997.) gdje je svojim prijedlozima i rješenjima nastojao pomiriti

baštinsku ulogu arhiva s modernom upravnom ulogom arhivâ u razvijenim društvima. Svoje je stavove u tom pogledu prezentirao i u brojnim angažiranim člancima, kao što su oni objavljeni u izdanjima *Kulturna politika Republike Hrvatske* (Zagreb 1998., engl. izd. Strasbourg 1999.) i *Hrvatska u 21. stoljeću* (Zagreb 2001.). U tom smislu simptomatičan je i ukupan Kolanovićev rad u okviru Hrvatskoga arhivskog vijeća, čiji je član od 1991. do 2003., gdje se zalagao za jedinstvenu i učinkovitu arhivsku upravu koja bi vodila ukupnu i ujednačenu brigu za arhivsku djelatnost na cijelome državnom teritoriju, obuhvaćajući sve upravne i stručne poslove: ustrojstvo državnih i drugih arhiva, pripremu i nadzor nad provedbom zakona i drugih propisa koji se odnose na arhivsku djelatnost, vođenje brige o školovanju i drugim oblicima izobrazbe arhivskih djelatnika, usklađivanje kulturne, znanstvene i izdavačke djelatnosti te međunarodne suradnje arhivskih i srodnih institucija i sl.

Rano je prepoznao i nedjeljivost upravljanja zapisima (spisovodstva) kod stvaratelja arhivskoga gradiva s njegovom kasnijom obradom i upravljanjem u arhivskim institucijama, pa je s tim u vezi uspio postići, uz svekoliku suradnju dr. sc. Ivana Koprića (kasnije dekana Studijskoga centra za javnu upravu) da se kolegij Upravljanje zapisima predaje i na Studiju javne uprave pri Pravnome fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. U okviru rada na unapređenju spisovodstva zalaže se također za intenzivniju suradnju Ministarstva uprave Republike Hrvatske i arhivske službe te za korištenje inozemnih iskustava na tome području, u čemu često nije nailazio na sugovornike. Također ističe i potrebu obrazovanja djelatnika u pismohranama, inzistirajući i na potrebnom obrazovanju za rad s elektroničkim zapisima, što je vidljivo iz objavljivanja strane literature posvećene toj problematici. Općenito je poticanjem studijskih boravaka hrvatskih arhivista u europskim i izvaneuropskim zemljama i upoznavanja s novim tendencijama u suvremenoj arhivistici, hrvatsku arhivsku službu usmjeravao k stajalištu da se uloga arhiva, uz postojeću baštinsku ulogu brige o zaštiti i čuvanju arhivskoga gradiva kao dijela nacionalne kulturne baštine i omogućavanju njegova korištenja, treba preseliti na sam početak nastanka gradiva. Zbog toga Kolanović energično zastupa stajalište pojačane suradnje između arhivske službe i stvaratelja arhivskoga gradiva, a osobito između arhivske službe i tijela javne uprave u osmišljavanju postupaka upravljanja zapisima, izradi razredbenih/klasifikacijskih sustava te utvrđivanju rokova dostupnosti i prava na informaciju.

Važnu je ulogu Josip Kolanović imao i u uključivanju u međunarodne institucije i uopće međunarodnu suradnju HDA. Već je i puno prije ravnateljskoga mandata, od 1975. godine, bio stručnim članom u povjerenstvima za ostvarenje sporazuma o povratu arhivskoga gradiva iz Austrije i Italije. Naime, od 1975. do 1990., s mr. sc. Miljenkom Pandžićem, također djelatnikom HDA, član je Povjerenstva za provođenje Sporazuma između Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca i Austrijske savezne vlade iz 1923. o povratu arhivskoga gradiva iz Republike Austrije. Sudjeluje i u Po-

vjerenstvu za provedbu zahtjeva RH od Italije na temelju ugovora o miru s Italijom od 10. veljače 1947.

Od 1993. do 2003. član je Grupe za sukcesiju arhivskoga gradiva bivše SFRJ i član Povjerenstva Ministarstva kulture RH za ostvarenje Sporazuma o sukcesiji arhivskoga gradiva bivše SFRJ. Kao ravnatelj HDA radio je na izradi popisa arhivskoga gradiva koje Hrvatska u tom smislu potražuje te sudjelovao u izradi Aneksa D: Arhivi Ugovora o pitanjima sukcesije, potpisanoga u Beču 29. lipnja 2001., koji je Hrvatski sabor ratificirao Zakonom o potvrđivanju Ugovora o pitanjima sukcesije (ožujak 2004.).

Po međunarodnome priznanju Hrvatske Kolanović pokreće inicijativu uključenja arhivske službe RH u međunarodne arhivske asocijacije i međunarodnu suradnju te u travnju 1992. HDA postaje punopravnim članom Međunarodnoga arhivskog vijeća (MAV) i počinje sudjelovati na međunarodnim arhivskim kongresima i godišnjim sastancima. Na kongresu u Pekingu 1996. J. Kolanović postaje članom Upravnoga vijeća arhivâ za Europu (EURBICA), na kojoj funkciji ostaje do umirovljenja 2003. Navedena suradnja omogućila je sudjelovanje na različitim projektima, između ostaloga na evidentiranju izvora za hrvatsku povijest u stranim arhivima (Mađarska, Italija, Vatikan, Austrija). Hrvatski su arhivisti unutar MAV-a bili zastupljeni i u Sekciji za zaštitu arhivskoga gradiva u slučaju elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti te u Sekciji za školovanje arhivista. Sklopljeni su i sporazumi o suradnji s mnogim državama (Slovenijom, Bosnom i Hercegovinom, Češkom, Turskom, Bugarskom, Makedonijom...), a posredstvom Veleposlanstva Republike Francuske u Hrvatskoj od 1994. uspostavljena je i suradnja s francuskim Arhivskim ravnateljstvom, koje je dugo godina dodjeljivalo po jednu (1994. dvije) tromjesečnu stipendiju Vlade Republike Francuske hrvatskim arhivistima za sudjelovanje na Stage technique international d'archives u Parizu.

Kao ravnatelj HDA obnašao je i brojne dodatne funkcije i službe: predstavnik je Ministarstva kulture u Savjetu Spomen-područja Jasenovac, član Povjerenstva za davanje mišljenja u postupku odobravanja grba i zastave jedinicama lokalne samouprave i jedinicama područne (regionalne) samouprave pri Ministarstvu pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, član Radne skupine Odbora za imenovanje naselja, ulica i trgova Gradske skupštine Grada Zagreba, član Povjerenstva Ministarstva kulture za zaštitu kulturnih dobara u ratnim okolnostima i mnoge druge. Upravo kao član posljednjega navedenoga povjerenstva, u suradnji s ravnateljima tadašnjih povijesnih (danas državnih) arhiva, usklađuje mjere zaštite gradiva, premještanja arhivalija, hitno zaštitno i sigurnosno mikrofilmiranje gradiva od izuzetnoga značaja i dr. Bio je i pokretačem i voditeljem znanstvenoga projekta *Žrtve Drugoga svjetskog rata, poraća i Domovinskoga rata – baza podataka* (2002.), koji je nastavio voditi i nakon umirovljenja 2003. godine.

Za vrijeme svoga prvog ravnateljskog mandata Josip Kolanović izrazito se postojano, uporno i energično borio i za osiguranje odgovarajućega prostora za središnju nacionalnu arhivsku kuću. Naime, iako je Sabor SRH još 1971. godine donio odluku o izgradnji četiriju kapitalnih objekata kulture od nacionalnog značenja, među kojima je bio i tadašnji Arhiv SRH, 1995. situacija je bila takva da jedino taj objekt nije sagrađen (ostali su bili Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, Stalna izložba crkvene umjetnosti u Zadru te Nacionalna i sveučilišna knjižnica). Preseljenjem NSK s Marulićeva trga u novi grandiozni objekt, aspiracije za dobivanje Lubynskijeve zgrade pokazuju Grad Zagreb za Gradsku knjižnicu te Sveučilište u Zagrebu za Rektorat, dok je istovremeno HDA smješten na dvanaest lokacija u gradu i izvan njega. Zalaganjem ravnatelja Kolanovića Hrvatski sabor 1995. ipak donosi Zakon o prenošenju vlasništva i osnivačkih prava nad NSK u Zagrebu na RH, a cijela zgrada „do izgradnje nove zgrade” predaje se na korištenje HDA. Restauracija reprezentativnih prostora pod stručnim nadzorom Gradskoga zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode te djelatnika Restauratorskoga zavoda Hrvatske započinje sljedeće godine i traje do kraja 2003. uz značajan Kolanovićev angažman u pribavljanju i nadziranju financijskih sredstava, poticanju i osiguravanju dinamike radova te iznalaženja najboljih rješenja u pojedinim pitanjima obnove. Nakon uređenja zgrade u nju se iz Savske ceste 131 useljava Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju, dok je zgrada u Savskoj u cijelosti uređena za Hrvatsku kinoteku – također dio HDA. Njegovim nastojanjem od Grada Zagreba dobiva se i prostor na Trgu Mažuranića br. 5, u koji se smješta još jedna važna sastavnica HDA – Središnji fotolaboratorij.

Za njegova je mandata započela i nabava opreme za informatizaciju arhivske službe te uporaba računala u procesu obrade arhivskoga gradiva. Krajem 90-ih godina prošloga stoljeća pristupilo se izradi novoga računalnog programa (ARHIs), kao podrške svim procesima unutar arhivske djelatnosti: nadzora nad stvarateljima, opisa arhivskoga gradiva, izrade obavijesnih pomagala i službenih evidencija, korištenju gradiva te njegovome mikrofilmiranju i restauriranju. Upravo su tada kreirani modeli koji su u svojoj osnovi kasnije preuzeti i za sljedeći arhivski informacijski sustav (ARHiNET).

Tijekom mandata dr. sc. Kolanovića Hrvatski državni arhiv je stekao i status znanstvene ustanove (1996.) te se sukladno tome ustrojstveno definira Zavod za arhivistiku, pomoćne povijesne znanosti i filmologiju. Od 1990-ih i sam stječe znanstvena zvanja: znanstvenoistraživačko zvanje višega znanstvenog suradnika u području društvenih i humanističkih znanosti, polje povijesnih znanosti (1992.), zatim u naslovno zvanje izvanrednoga profesora na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1999.) te konačno zvanje znanstvenoga savjetnika za znanstveno područje društvenih znanosti, polje informacijskih znanosti, grana arhivistika (2003.).

Za svoj je samoprijegorni rad Josip Kolanović dobio i brojna priznanja, od kojih svakako valja istaknuti Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića za osobite zasluge u kulturi (1996.) te *Officier de l'Ordre des arts et des lettres* (1997.) i *Officier dans l'Ordre des Palmes Académiques* (2004.) za unapređenje suradnje s francuskom arhivskom službom, potom na prijedlog Državnoga arhiva u Zadru Nagradu Grada Zadra za životno djelo (2013.) te Zahvalnicu Hrvatskoga arhivističkog društva – čijim je članom bio više desetljeća – za trajan doprinos arhivskoj struci i službi te svesrdnu pomoć nacionalnome strukovnom društvu (2013.).

Sve navedeno govori o Josipu Kolanoviću arhivistu i povjesničaru, egdotičaru i prevoditelju, svećeniku i teologu, znanstveniku i sveučilišnome predavaču, ravnatelju i izdavaču, no ne govori previše o njemu kao čovjeku, mentoru i kolegi. Stoga bih ovaj pregled života i rada, svojevrсни nekrolog, ipak završila u osobnome tonu. Josipa Kolanovića prvi sam put susrela 1996. godine javivši se na natječaj za arhivista u Hrvatski državni arhiv. Prethodno o njemu nisam znala ništa, dapače – što mi kao diplomiranome povjesničaru i povjesničaru umjetnosti ne služi na čast – nikada nisam čula za njega. Natječajna procedura bila je dugačka i iscrpljujuća, bilo je mnoštvo kandidata, a Kolanović je po svaku cijenu htio dobiti kvalitetnoga djelatnika. Nizali su se krugovi izlučnih razgovora, ispitivanja povijesti, pomoćnih povijesnih disciplina, stranoga jezika, dostavljanja na uvid diplomskih radova, sve pred članovima Povjerenstva za prijem kandidata. Posljednji je ipak razgovor bio s ravnateljem dr. sc. Kolanovićem i tadašnjim mu pomoćnikom mr. sc. Pandžićem. Njih su dvojica ispitivala pomalo o svakom području o kojima smo već ispitivani i sjećam se da u odgovorima nisam osobito briljirala, ali ostalo mi je u sjećanju kako se zbog toga nisam osjećala posebno loše niti frustrirano jer strpljenje koje su obojica iskazala, kao i prirodna potreba da mi vrlo široko objasne, poduče me i informiraju o stvarima koje nisam precizno ili dovoljno dobro znala, bili su fascinantni. Taj je intervju trajao i trajao iako su obojica – čini mi se – tada već odlučila da će biti primljena druga kolegica. Kakogod, moj arhivski put ipak je krenuo od Državnoga arhiva u Karlovcu, preko Državnoga arhiva u Zagrebu, sve do razdoblja izrade podzakonskih akata gdje sam sudjelovala kao predstavnica svoga tadašnjeg arhiva. Još tijekom rada tih skupina dr. Kolanović mi je predložio prelazak u Hrvatski državni arhiv, naslutivši tek povelik entuzijazam za struku jer velikoga znanja i iskustva zasigurno nije bilo. Kad sam (i dalje u DAZG) upisala magisterij, ubrzo je sa mnom stupio u vezu i poticao me da taj stupanj – jer se već bližila bolonjska reforma – preskočim te da odmah upišem doktorski studij. Nakon nekoliko njegovih inicijativa konačno sam se zaposlila u Hrvatskome državnom arhivu, a on mi je – tada već kao naslovni profesor u miru – postao mentorom doktorske disertacije. Dakle, Kolanović je uza sve svoje funkcije, zaduženja, poslove i interese još nalazio i znatnoga vremena za brigu i trajno praćenje mladih kadrova. Postavši mi mentorom, stalno me poticao u

radu i pisanju disertacije, a svako moje „zastranjenje” u konceptu, sadržaju i tekstu, na ugladen je i miran način znao vratiti u ispravan smjer. Ali Josipu Kolanoviću to mentoriranje nikako nije bilo dovoljno. Budući da sam u HDA vodila Odsjek za gradivo izvan arhiva, a suradnja arhiva i stvaratelja bila mu je osobitim interesom, vrlo često ispitivao me o tomu radu, napretku, davao savjete za moguća poboljšanja, upućivao na neke svoje prethodne kontakte, uglavnom je poticao, poticao i poticao. Do zadnjega susreta s njime, čini mi se 2017., taj se njegov žar nije gasio.

Mnogi danas zaposleni djelatnici Hrvatskoga državnog arhiva dulje su i bolje od mene poznavali dr. sc. Josipa Kolanovića i možda bi ga mnogo bolje opisali. Čini mi se da je način na koji je on djelovao na svoje kolege, napose na one koje je zaposlio u svome mandatu i na neki ih način stručno oblikovao, najbolje opisao današnji pomoćnik ravnatelja HDA, dr. sc. Jozo Ivanović, koji i sam pripada u potonju skupinu, a čije ću riječi u nedostatku zapisane bilješke parafrazirati: „U Arhivu (HDA, op. a.) i danas se lako prepoznaju ljudi koje je u stručnom smislu oblikovao Josip Kolanović jer oni su naprosto na drugačiji način posvećeni tome što u ovoj ustanovi rade.”

Silvija Babić